

ตลาดน้ำตาลทรายในเวียดนาม: โอกาสเปิดกว้างสำหรับผู้ส่งออกไทย ด้วยปัจจัยเกื้อหนุนหลายด้าน

ส่วนวิจัยธุรกิจ 1 ฝ่ายวิจัยธุรกิจ
ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

ข้อมูลที่น่าสนใจ

จำนวนผู้บริโภค : 87 ล้านคน
รายได้เฉลี่ยต่อหัว : 1,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อปี
ปริมาณนำเข้าน้ำตาลทราย: 1-3 แสนตันต่อปี

ทำไมตลาดเวียดนามจึงน่าสนใจ

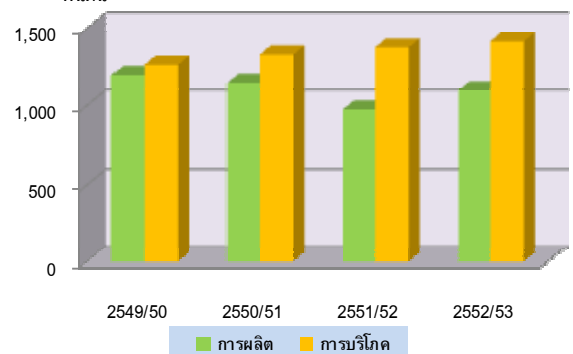
- GDP ของเวียดนามที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 7.3 ต่อปี ในช่วงปี 2548-2552 และคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 6.2 ในปี 2553 รวมทั้งจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณการบริโภคน้ำตาลทรายของเวียดนามมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
- ปริมาณการบริโภคน้ำตาลทรายของเวียดนามอยู่ในระดับต่ำเพียง 12-13 กิโลกรัมต่อคนต่อปี ขณะที่ไทยอยู่ที่ 31 กิโลกรัมต่อคนต่อปี เวียดนามจึงน่าจะมีความต้องการน้ำตาลทรายเพิ่มขึ้นอีกมากในอนาคต
- ปัจจุบันเวียดนามจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าน้ำตาลทรายปีละ 1-3 แสนตัน

ปริมาณผลผลิตไม่เพียงพอกับความต้องการบริโภค...เวียดนามจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าน้ำตาลทราย

การผลิต

- ผลผลิตน้ำตาลทรายของเวียดนามในแต่ละปีค่อนข้างผันผวน เนื่องจากพื้นที่ปลูกอ้อยส่วนใหญ่ต้องพึ่งพาน้ำฝนเป็นหลัก อีกทั้งในบางปีเกษตรกรหันไปปลูกพืชชนิดอื่นที่ให้ผลตอบแทนดีกว่า อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง และยางพารา ทั้งนี้ พื้นที่เพาะปลูกอ้อยในเวียดนามในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเหลือเพียง 271,100 เฮกตาร์ ในปีการผลิต 2551/52 (จาก 302,300 เฮกตาร์ในปีการผลิต 2542/43) และคาดว่าพื้นที่จะลดลงอีก 36,000 เฮกตาร์ในปีการผลิต 2552/53
- Vietnam Sugar and Cane Association** คาดว่าในปีการผลิต 2552/53 เวียดนามจะมีปริมาณผลผลิตน้ำตาลทรายเพียง 984,000 ตัน ใกล้เคียงกับผลผลิตในปีการผลิตก่อนหน้า

ปริมาณการผลิตและการบริโภคน้ำตาลทรายของเวียดนาม
พันตัน ในช่วงปีการผลิต 2549/50 ถึง 2552/53

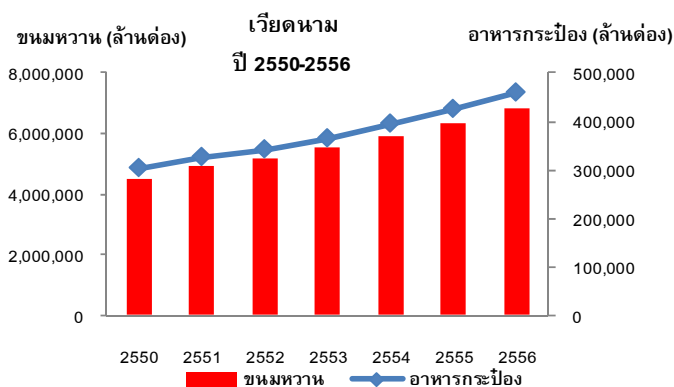

ที่มา: ISO Quarterly Market Outlook, February 2010

การบริโภค

- ความต้องการบริโภคน้ำตาลทรายของเวียดนามมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีความต้องการจากอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญ ทั้งนี้ Vietnam Sugar and Cane Association คาดว่าในปีการผลิต 2552/53 เวียดนามจะมีความต้องการบริโภคน้ำตาลทรายสูงถึง 1.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5 จากปีการผลิตก่อนหน้า
- Business Monitor International** คาดว่าในช่วงปี 2552 - 2556 อุตสาหกรรมอาหารกระป๋องและอุตสาหกรรมขนมหวานในเวียดนามจะขยายตัวร้อยละ 8.1 และร้อยละ 7.7 ต่อปี ตามลำดับ นอกจากนี้ยังคาดว่าอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม โดยเฉพาะน้ำอัดลม มีแนวโน้มขยายตัวสูง เนื่องจากได้รับความนิยมในหมู่คนรุ่นใหม่ในเวียดนาม อีกทั้งราคาไม่สูงนัก เมื่อเทียบกับเครื่องดื่มประเภทอื่นๆ อาทิ เครื่องดื่มชูกำลัง และน้ำผลไม้ ทำให้ความต้องการน้ำตาลทรายในเวียดนามมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ยอดจำหน่ายอาหารกระป๋องและขนมหวานใน

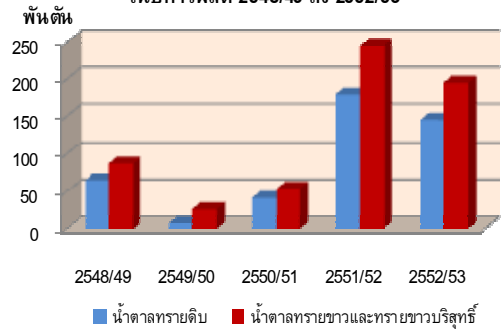
ที่มา: Business Monitor International, 2009

โอกาสของน้ำตาลทรายไทยในเวียดนาม

- ✚ ไทยสามารถผลิตได้ทั้งน้ำตาลทรายดิบ น้ำตาลทรายขาว และน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ สอดคล้องกับความต้องการนำเข้าของเวียดนาม ทั้งนี้เวียดนามนำเข้าน้ำตาลทรายดิบ (Raw Sugar) รวบรวม 40 ของปริมาณนำเข้าน้ำตาลทรายทั้งหมด ขณะที่อีกร้อยละ 60 เป็นการนำเข้าน้ำตาลทรายขาว (White Sugar) และน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ (Refined Sugar)
- ✚ ท่าเลที่ตั้งของไทยอยู่ใกล้เวียดนาม ส่งผลให้ไทยได้เปรียบประเทศคู่แข่งในด้านต้นทุนค่าขนส่ง
- ✚ รัฐบาลเวียดนามประกาศเพิ่มโควตาการนำเข้าน้ำตาลทรายเป็น 200,000 ตันในปี 2553 ในจำนวนดังกล่าวเป็นน้ำตาลทรายขาวและน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ 150,000 ตัน และน้ำตาลทรายดิบ 50,000 ตัน (จากโควตานำเข้าที่ผูกพันกับ WTO ซึ่งกำหนดไว้ที่ 64,000 ตันในปี 2553)
- ✚ ไทยได้ประโยชน์จากอัตราภาษีนำเข้าน้ำตาลทรายที่ลดลงตามข้อตกลง AFTA โดยเกือบทุกหมวดย่อยได้ปรับลดภาษีลงเหลือร้อยละ 5 เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2553 ซึ่งต่ำกว่าที่เวียดนามเรียกเก็บจากประเทศคู่แข่งอื่นที่มีใช้ประเทศสมาชิกอาเซียน อาทิ อินเดีย และจีน

ปริมาณนำเข้าน้ำตาลทรายของเวียดนาม

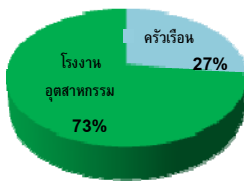
ในปีการผลิต 2548/49 ถึง 2552/53

ที่มา: ISO World Trade in Raw and White Sugar

โครงสร้างตลาดน้ำตาลทรายในเวียดนาม

โครงสร้างตลาดน้ำตาลทรายในเวียดนาม

ที่มา: AGROINFO

- ✚ ร้อยละ 73 ของปริมาณการบริโภคน้ำตาลทรายทั้งหมดเป็นการใช้ในอุตสาหกรรม อาทิ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมขนมหวาน และอุตสาหกรรมยา ขณะที่อีกร้อยละ 27 เป็นการบริโภคในครัวเรือน
- ✚ ผู้ใช้หลักของน้ำตาลทรายแต่ละประเภท
 - น้ำตาลทรายดิบ: ผู้ใช้หลัก คือ โรงงานน้ำตาลทราย (เพื่อนำน้ำตาลทรายดิบมาละลายและแปรรูปเป็นน้ำตาลทรายขาวและน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์)
 - น้ำตาลทรายขาวและทรายขาวบริสุทธิ์: ผู้ใช้หลัก คือ โรงงานอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม รวมทั้งผู้บริโภคในประเทศ
- ✚ ราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายในเวียดนามปรับขึ้นลงตามกลไกตลาด ทั้งนี้ ในภาวะที่ราคาน้ำตาลทรายในตลาดโลกปรับสูงขึ้นมากในช่วงต้นปี 2553 ส่งผลให้ราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายในเวียดนามปรับสูงขึ้นไปเป็น 25,000 ดอลลาร์ต่อตัน ก่อนจะปรับลดลงมาอยู่ที่ 15,000 ดอลลาร์ต่อตัน เมื่อราคาน้ำตาลทรายในตลาดโลกเริ่มกลับเข้าสู่ภาวะปกติในช่วงเดือนเมษายน 2553

การแข่งขันของตลาดน้ำตาลทรายในเวียดนาม: อยู่ที่น้ำตาลทรายขาวและทรายขาวบริสุทธิ์เป็นหลัก

- ✚ คู่แข่งสำคัญในตลาดน้ำตาลทรายเวียดนาม
 - ผู้ผลิตน้ำตาลทรายในเวียดนาม ปัจจุบันเวียดนามยังต้องพึ่งพาการนำเข้าน้ำตาลทรายราวร้อยละ 10 ของปริมาณความต้องการ อย่างไรก็ตามผลผลิตน้ำตาลทรายของเวียดนามในระยะข้างหน้าที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากรัฐบาลเวียดนามตั้งเป้าเพิ่มผลผลิตน้ำตาลทรายให้ได้ 2 ล้านตันภายในปี 2563 เพื่อให้เพียงพอต่อการบริโภค อีกทั้งการเข้าไปลงทุนตั้งโรงงานน้ำตาลทรายของนักลงทุนต่างชาติ อาทิ อังกฤษ อินเดีย และไต้หวัน รวมถึงนักลงทุนไทย อาจส่งผลกระทบต่อส่งออกน้ำตาลทรายของไทยไปเวียดนามในระยะข้างหน้า
 - ประเทศคู่แข่งในการส่งออก
 - ▶ ตลาดน้ำตาลทรายดิบ ไทยครองส่วนแบ่งตลาดน้ำตาลทรายดิบนำเข้าเกือบทั้งหมดในเวียดนาม
 - ▶ ตลาดน้ำตาลทรายขาวและทรายขาวบริสุทธิ์ คู่แข่งในการส่งออกน้ำตาลทรายขาวและทรายขาวบริสุทธิ์ของไทย คือ จีน และอินเดีย อย่างไรก็ตาม ทั้งสองประเทศจะส่งออกเฉพาะในปีที่ผลผลิตในประเทศมีมากเกินความต้องการบริโภคในประเทศเท่านั้น

กฎระเบียบการนำเข้าน้ำตาลทราย

มาตรการที่มีใช้ภาษี

✚ เวียดนามมีการกำหนดโควตานำเข้าน้ำตาลทรายทุกประเภทตั้งแต่เข้าเป็นสมาชิก WTO โดยในปี 2550 เวียดนามกำหนดโควตานำเข้าน้ำตาลทรายทั้งหมดเริ่มต้นไว้ที่ 55,000 ตัน และเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี

มาตรการทางภาษี

อัตรากำหนดนำเข้าน้ำตาลทรายของเวียดนาม

ประเภทน้ำตาลทราย	ประเทศสมาชิกอาเซียน		ประเทศที่มีใช้สมาชิกอาเซียน	
	ในโควตา	นอกโควตา	ในโควตา	นอกโควตา
น้ำตาลทรายดิบ			25%	
น้ำตาลทรายขาวและทรายขาวบริสุทธิ์ทำจากอ้อย	5%	80-100%	60%	80-100%
น้ำตาลทรายขาวและทรายขาวบริสุทธิ์ทำจากหัวบีท			50%	

แม้เวียดนามจะมีความพยายามในการปกป้องอุตสาหกรรมน้ำตาลทรายในประเทศด้วยการกำหนดโควตานำเข้า อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวได้ผลไม่มากนัก เนื่องจากผู้ผลิตน้ำตาลทรายในประเทศยังไม่สามารถผลิตน้ำตาลทรายได้เพียงพอ กับความต้องการที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ในบางปี เช่น ในปี 2553 เวียดนามต้องขยายโควตานำเข้าน้ำตาลทรายเพื่อให้มีน้ำตาลทรายเพียงพอใช้ในประเทศ

ตลาดน้ำตาลทรายในเวียดนามเป็นตลาดที่ผู้ส่งออกไทยยังมีโอกาสขยายการส่งออกในระยะข้างหน้า จากปัจจุบันที่ไทยส่งออกน้ำตาลทรายไปเวียดนามในสัดส่วนเพียงร้อยละ 2 ของปริมาณส่งออกน้ำตาลทรายทั้งหมดของไทย โดยมีปัจจัยเกื้อหนุนจากความต้องการบริโภคน้ำตาลทรายในเวียดนามที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกมาก โดยเมื่อเทียบกับการบริโภคน้ำตาลทรายของไทย เวียดนามจะต้องการน้ำตาลทรายเพิ่มขึ้นอีกเกือบร้อยละ 80 อีกทั้งปริมาณผลผลิตน้ำตาลทรายในประเทศที่ค่อนข้างผันผวนและไม่เพียงพอต่อการบริโภคจนทำให้ในบางปีเวียดนามต้องขยายโควตานำเข้าน้ำตาลทราย อันเนื่องจากการเพาะปลูกอ้อยพึ่งพาน้ำฝนเป็นหลักและพื้นที่เพาะปลูกอ้อยที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง เมื่อประกอบกับทำเลที่ตั้งของไทยที่อยู่ใกล้เวียดนามและการปรับลดอัตรากำหนดนำเข้าน้ำตาลทรายที่เรียกเก็บจากไทยตามข้อตกลง AFTA ยิ่งเอื้อให้ผู้ส่งออกไทยได้เปรียบประเทศคู่แข่งอื่นอย่างชัดเจนทีเดียว

Disclaimer: ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทาง